

Požehnání NA CESTU

Dobré zvyky je dobře neměnit. Jako vítěznou sestavu. Proč? Inu proto, že zvyky nejsou mobilní telefon nebo jiná elektronika, která zastará dříve, než se opotřebuje. Zvyky tvoří součást naší identity, dávají nám jistotu osvědčeného. Mezi takové zvyky patří požehnání na cestu. Bez ohledu na to, zda se vracím po neděli na internát, jedu na výlet do Prahy, za prací do Německa nebo vyrazím na prázdniny za velkou louží či snad až kolem světa, při odchodu z domova, dostávám od rodičů křížek na čelo a požehnání na cestu.

Požehnání dává ten, kdo je větší (rodiče, opat, kněz, starší). A protože ani ten největší z lidí není všemohoucí, v požehnání se dovolává moci Boží často na přimluvu někoho, kdo je s Bohem zadobře, na přimluvu svatých. Krom našich křesťanských a zemských patronů mají zvláštní postavení andělé ochránci a průvodci – z nichž nejznámější je Rafael. Ale na prvním místě je Madona – Maria, Matka Boží, pro svou blízkost Bohu, Ježíši Kristu. Ať tě provází svou přimluvou. Budeš-li létem putovat za ní, doputuješ k Ježíši.

A co naše auta, vozy a povozy? Je také nějaký ten ochránce a patron dopravních prostředků? Já osobně vyzývám sv. proroka Eliáše. Proč? Inu pro jeho poslední spanilou jízdu...

Svatý Rafaeli, svatý Eliáši, svatá Maria, Paní poutníků, orodujte za nás.
otec Marek Miškovský

Foto: Fotolia

Jděte do celého světa

Byl jsem požádán, abych napsal úvodní slovo o cestování do vašeho časopisu Tarsicius, což rád dělám. Ne proto, že při mé práci jako misionář pro naše krajany v cizině hodně a často cestuji, a to nejenom autem, ale hlavně letadlem, kterým jsem již nalétal statisíce mil – což by bylo asi dvakrát tolik kilometrů. Cestuji všude tam, kde žijí naši krajane a kde tedy máme naše české/krajanské misie. Kolikrát jsem již byl v Kanadě, v Austrálii, v Evropě – v Římě, ve Švýcarsku, Německu, v Londýně, v Čechách a na Moravě a jinde, to by se mi už těžko počítalo. Ale o množství kilometrů zde nakonec nejde. Důležitější je, proč jsem tam všude byl. Mé cestování je vždy spojeno s šířením evangelia.

Co si ale často neuvědomujeme je, že kázání evangelia se vždy neděje jen kněžskými – misionáři nebo sestrami – misionářkami. Když do Severní Ameriky, USA a Kanady, přijeli po první světové válce naši krajane a usadili se třeba v Chicagu nebo Texasu nebo Minnesotě a založili si českou nebo moravskou vesnici, obyčejně si brzy postavili školu pro děti, pak kostel a snažili se dostat do vesnice kněze a do školy řeholní sestry.

Když jsem pak přišel učit do Saint Paul v Minnesotě, všichni profesori ve velkém semináři byli kněží českého původu – dva MUDři, Popelka, Cečka... jen jeden se jmenoval msgr. Quigly, tedy Ir. Teprve později jsem se dověděl, že i on mluvil plyně česky. Jak se to stalo?

Jeho otec, Ir, si vzal jeho matku, Češku. Monsignor vyrostl na farmě u matčiných rodičů, kde se mluvilo česky, a tak jeho mateřská řeč byla čeština. Nebyla to jenom řeč, ale i zvyky, výchova ve škole

a v kostele, svěcení svátků, zábavy atd. To vše bylo ovlivňováno krajany. Mimo kostel se konaly zábavy, hody, dožínky, ale také sport, taneční skupiny, pouti. Šířila se úcta k českým a moravským svatým. Ve dvacátých letech minulého století působilo v USA 444 českých a moravských kněží.

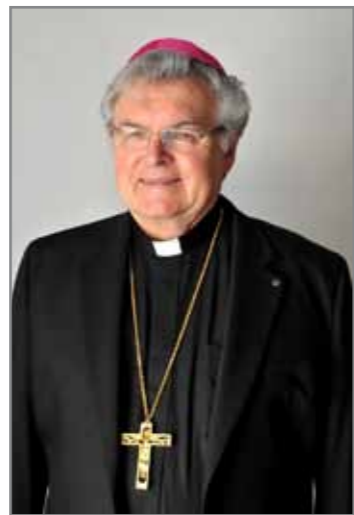
Dnes jsou původní naše krajanské farnosti poameričtění a pro nově přistěhované krajany máme jen tzv. misie vedené českými kněžskými.

Ještě stále žije celá řada kněží českého a moravského původu, kteří působí v amerických farnostech. Jsou mezi nimi i biskupové, např. arcibiskup Daniel Kučera, O.S.B., z lowy, jehož bratr je také knězem, benediktinem, biskup Wčela z New Yorku, teprve před nedávnem zemřel biskup Jan Mořkovský v Houstonu v Texasu. Jeho bratr byl profesorem v semináři v San Antoniu v Texasu. Biskup Patrick Zurek z Houstonu v Texasu, arcibiskup Jan Vlačný, původem z Chicaga.

Jděte do celého světa, učte všechny národy a křtěte je ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého! V této výzvě samotného Krista je obsažena nejenom výzva k vyjetí ven, do okolí, do světa, ale především hlásat, učit evangelium. A ta výzva se týká každého, nejen kněží – tedy i každého z vás, ministrantů. Aby se vám to nejen o prázdninách dařilo,

k tomu vám všem ze srdce žehnám!

Mons. ThDr. Petr Esterka, titulární biskup cefalenský,
Bishop Emeritus for Czech Catholics in Diaspora

Z Prachatic až k Niagare

Leden 1860: Na rušné ulici jednoho z nejstarších měst Ameriky padne na zem muž, chytne se za srdce a už nevstane. Kolem se shluknou zvědavci. Co je to za člověka? Na krku kolárek, na ruce prsten. Rysy má strhané, ale víc než padesát mu nebude. Kohosi napadne prohledat mu kapsy – není v nich nic než starý růženec a jeden dolar. Pak někdo vykřikne: „Vždyť to je...“

Filadelfský biskup John Neumann ta slova už neslyší. Jeho duše je plně zaměstnána přechodem na věčnost. Čeká ho setkání s tím, kterému celý život sloužil. Ve vzpomínce ještě zahlédne husté hvozdzy a pustá pohoří Pensylvánie. Vidí i svou první farnost u Velkých jezer ve stínu Niagarských vodopádů, kde byli jeho „ovečkami“ chlapi na koních, s tváří skrytou pod kloboukem. Také on sám na koni, dostavíkem, lodí i pěšky proputoval divokou Ameriku a často se mu nad tou krásou tajil dech. Stačil cestou založit osmdesát kostelů a na stovku škol.

Únor 1836: Bohoslovec Jan Nepomuk z Prachatic tajně opouští rodné město. Před pár lety se po gymnáziu rozhodl pro seminář. Školu také dokončil, ale vysvěcen není. Důvod? Diecéze má kněží nadbytek. Je prý třeba čekat. Jenže Jan v tom vidí znamení. Požádá biskupa o propuštění a vyrazí na cestu, z níž se nemá vrátit zpět.

Po třech dnech posílá domů dopis. Loučení bylo příliš těžké. „Honzík! Do Ameriky!“ Mámě se v první chvíli podlomí kolena. Sama prosila, aby byl knězem, ale tohle...

Jan zatím dva a půl měsíce cestuje Evropou na západ a pak čtyřicet dní parníkem přes oceán. Nakonec ho čeká pět nekonečných dní u amerických břehů: na lodi jsou nemocní a je třeba zůstat v karanténě. Sudy s vodou už zapáchají a lezou v nich červi. I zásob jídla prudce ubývá.

Když Jan přece jen vstoupí na pevninu, v kapse má jen růženec, jeden dolar a dopis pro biskupa města New York. Tady se s přebytkem povolání nepotýkají: celá diecéze – větší než lečkerý evropský stát – má jen pětáctičet kněží. Již o měsíc později je Jan vysvěcen a poslán na sever k Velkým jezerům – do kraje bez kostelů.

Září 1824: Třináctiletý Hancek Neumann se právě stal studentem piaristického gymnázia v Českých Budějovicích. Je trochu zaražený. Domů do Prachatic to má sice jen pár kilometrů, ale stejně – takhle daleko od domova ještě nikdy nebydlel. Budoucího misionáře v divočině za mořem by v tomhle klukovi nechal nikdo. Hancek není žádný dobrodruh, atlet ani vůdce party. Ve volném čase nezkouší krotit mustangy – spíš se sám prochází

s knihou kolem řeky. Rád se sice s druhými dá do řeči, ale když jsou pryč, zas se vrátí k francouzštině, hvězdám nebo broukům.

Červenec 1818: Sedmiletý Honzík Neumann, syn punčocháře Filipa Neumanna, právě zametá otcovu dílnu. „Bylo to s ním vždycky takové“, vzpomíná později jeden z jeho bratranců: „Doma ho bylo možné najít jen u školních věcí. A když ho rodiče k něčemu zavolali, pak to udělal hned a rád.“

Honzík, který vstal a šel, když ho táta volal k práci, později ochotně vstane a jde, když ho Otec zavolá k velikým věcem daleko v Americe. Tenhle tichý kluk, že má být jednou tím otcem Neumannem, co bude hlásat evangelium na březích Erijského jezera?

Přesně tak. Boží poslové se rekrutují z poslušných synů (sám Pán by mohl vyprávět). Velké úkoly od Boha nedostávají lehkovážní dobrodruzi, kteří podlehnou prvnímu záchvěvu touhy po plavbě do daleka, ale ti, kdo dovedou nejdřív vyčkat přistavu všednodenních úkolů. A zakotvení u svatostánku. Tam vytrvale prosí: Kam, Bože, plout? A když v srdci zaslechnou kam, zvednou kotvy a aniž by se ohlíželi za sebe, nechají se hnát Duchem do světa. Ne, aby tu něco hledali nebo se něčím kochali, ale aby nesli Boha druhým. Klíč k velké výpravě Honzika-Hancka-Jana-Johna Nepomuka Neumanna je právě v tom nudném slově: poslušnost.

Štěpán Smolen

Ilustrace: Helena Filčíková

TARSICIUS, časopis pro kluky u oltáře

Ročník XVIII; číslo 7/8 (150); vydáno 30. 6. 2014; uzávěrka soutěží 31. 8. 2014; vychází 11x ročně; náklad 4900 výtisků; vydává Občanské sdružení Tarsicius, Horní náměstí 12, 466 01 Jablonec n. N.; IČO 26583216; web: www.tarsicius.cz; e-mail: email@tarsicius.cz; šéfredaktor: Štěpán Pospišil; redakce: otec Jiří Kaňa, Marika Pavienská, Jan Lukeš, Zbyněk Pavienský; titulní foto: goodfon.com; administrativa Vydavatelství IN s.r.o. – tel. 775 598 604 – objednávky, změny, 480023407 (Emilka Šilhánová, Marika Pavienská); jazyková spolupráce: PhDr. Alena Palčová, Lucie Pánková; grafická úprava a sazba: Petr Hudeček; tisk: VH print; MK ČR E 7944, ISSN 1212-091X. Číslo účtu pro dobrovolné finanční dary: 22 00 03 25 24 / 2010. Náklady na jeden výtisk včetně poštovního přibližně 33 Kč. Neprodejné.

Sv. Jan Nepomuk Neumann (1811-1860) byl německy mluvící Čech původem z Prachatic a biskup ve Filadelfii na východním pobřeží USA. Roku 1977 ho v Římě jako vůbec prvního muže s americkým občanstvím svatořečil papež Pavel VI.